

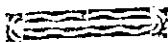
BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szereddán 7. Januáriusban 1789.

*Két reménység-felett esett történet; edgyik örven-
detes, a' másik szomorú.*

Ha volna egész Eropában egy olly Hatalomság;
ki a' Törökkel való Tengeri kereskedésben,
azzal, hogy a' Porta az Auszriai és Orosz Birodal-
mak által meggyengittetik, valami tsorbaságot lzen-
vendni láttatnék — ha vólnának ezen 2 nevezett Ud-
varoknak irigyjei; azoknak már az irigység titkos
áll-ortzáját bizonyoson most húzná le azon örvende-
tes izenet, mellyel egy leboss reptében jött Orosz
Kurir a' közelebb múlt Pénteken érkezék-meg Béts-
b

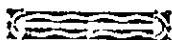

be — és a' melly olly igaz, mint kétszer kettő négy — hogy

U Orosz fő Vezér Hertzeg *Potemkinnek* vezér-sége alatt, az *Otzakov* Várát ostromló Orosz Tábor egész erővel és el-tökélttel indulattal ezen Várra rá-rohonnván, egy veszedelmes véres tsatának végben menetele után, Decembernek 17-dikén Szerenstésen — de nagy Vér-Balatonnal meg-vevék. A' Várra lett rohanással 7300 Törököt le-vágtanak, és a' többit mind hadi-fogjokká tevék. Eddig ezen történet tsalhatatlan igazság — a' többit ezután fogjuk meg-irni, minekutánna a' F. Udvarhoz tett jelentésből végére mehetünk. — A' tsalhatatlan, hogy az Oroszok közzül-is egy két ezer ember *Otzakov* Várának áldozta életét. Következendő Levelünkben az egész történettel fog a' *Magyar Kurir* a' maga Erd. Olvasóinak udvarlani. — A' Fekete Tengernek edgyik partyán *Otzakov*, a' másikon által-ellenben *Konstántzinápoly* — nagyon egyenes út jó széllel.

Kettős gyászban vagyon az Udvar! Midőn a' *Bráundenburgi Márkgraf* Pruszszus Hertzeg *Heinrikh*-nek halálára, ezen hónapnak 4-dikétől fogva Udvari Gyász hirdettetnék — már meg-érkezett vala Spanyol-országból a' *Kurir*, ki *Madridból* 18 napok alatt érkezett vala Bétsbe, és a' ki azt a' szomorú és váratlan hirt hozá, hogy a' Király 14-dik Decemberben, életének pedig, a' mint tudva vagyon, 73-dik esztendejében meg-hólt. Ezen szomorú izenetre a' múlt Vasárnap Gyászt — és így kettős gyászt öltözék az Udvar — de már ezen utólsó nem 8 napokig, hanem 6 hetekig fog tartani — az elsővel

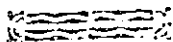
ed-

edgyütt 7-ig — és az első három hetekben az egész Udvar feljem gombos fekete Pofztó köntösben tafata *mászlival* — az utolsó 3-ban pedig kinek hogy tetszik, de fekete fátyol kalap és kar kötővel fog a' gyász a' szokás-szerint tartani. — A' Dámák pedig a' fejér párkányazatú fekete főketővel tiszta-fekete tafota ruhát hordoznak, az első 3 hetekben; az utolsó 4-ben pedig csak fél-gyászban fognak öltözni. N. *Magyar K.* Testörzö Hadnagy *Vass* Ur, ezen szomorú hirnek vétele után leg-ottan Kurirnak küldeték *Madridba*.

Béts, A' leg-bizonyosabb számvetés-szerint meghóltanak a' múlt éftendőben Bétsben a' belső és külső Várolokban 2964 férfiak, 2620 fejér-személyek, 3766 férfi-gyermekek és 3318 leánykák; mind öfzve — 12-ezer 668 személyek. Ezek közzül 541 Gutta-ütésben, 250 himlőben és 17 szerentsétlenség által hólt-meg. — Születtek és meg-kerefteltettek 4802 fiu gyermekek, 4574 leánykák — mind öfzve 9376-ton — és így láthatni, mennyivel hóltanak többen, mint születtettek. — Házafodtanak-meg 1939-en. — A' Bolondok házában 187 férfiak és 90 afzszonyok hóltanak-meg; de még azon szegény Magyar {életben vagyon; kivel az egész Világ el-nem tudná hitetni, hogy ő nem *Szent István* Király.

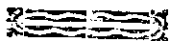
Bándt. — Minthogy a' Törököktől kéretett 6 hónapi fegyver-nyugvást ő Felsege meg-nem engedte, hanem 3 hónapok alatt olly fel-tétel alá rekeftette, hogy azt minden 10 nap alatt fel-lehessen bontani, 's azonban ezen szörnyü hidegekben-is szüntelen hadi-készületeket téfznek, csak azt lehet

itélni, hogy a' tavaszszal jó idején hozzá fognak a'
 tsatázáshoz, és a' Bétsi minden-napi hírek -szerint,
 melyet már közönséges Levelekben-is olvashatunk,
 Feldmarfal G. *Hadik* és F. M. B. *Laudon* lesznek
 a' Fő-igazgató Vezérek. — Ha a' tél így forgotja
 magát hószafon, a' Tábori marhák' eledele a' Ta-
 vaszra halhatatlan drága lesz. Már a' Húszáro-
 kat a' gyalog Sergekből ki-vállagották. — Bétsi
 ezen szörnyü hidegbe 600 Rékluták jövének-bé a'
 múlt Vasárnap, mind bé-kötött fövel. — A' Portá-
 nak az ő fényes uralkodásának idejében még ugy
 baja meg-nem gyült mint most; de soha a' hadi-ké-
 születekhez ugy hozzá sem fogott mint most. Az
 egész Világon minden Mahumed' Követők fegyvert
 fognak a' Tavaszra fogni. — Azt itéli pedig edgy,
 a' dolgokat mefzféről szemlélő Politikus, hogy 2
 hónapok alatt leg-alább 2 hatalmofságok ki-fogják
 hirdettetni a' magok ellenséges tzeljokat; mert már
Otzakov, a' fekete Tengernek költsa, Orosz kézben
 lévén, a' Tengeri kereskedők' Kintses Kamarájába
 más ajtón fognak bé járni, ezt pedig nem minde-
 nek fogják irigység nélkül szemlélni — mely ezen
 1789-dik elztendőben nagy dolgokat fog szülni. —
 Nem hiszszük ugyan; de a' hir ugy érkezett Béts-
 be, hogy 100-czer Törökök vólnának a' Belgrádi
 útban, jövő félben, és hogy a' Belgrádi 3 ló-far-
 kus Balsa *Serdskiernek* az az Feldmarfalnak tétetett.

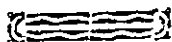
Elegyes Tudósítások.

Az *Erláugi* Ujságban azt a' hétélt fellyül múltó
 Berlieni Tudósítást olvassuk, hogy a' Német-orzági
 öfzve-

öfzve-fzövetkezett frigyos Fejedelmektől a' jovafo-
tatott volna a' F. Tsászárnak, hogy a' Bavariában
el-foglalt némely Helységeket adná-vizfza, melyre
nézve a' *Toskánai* Nagy Hertzeget ök-is Romai Ki-
rályyá fognák választani. — Bizonyos Tudósítások
érkeznek ottan ottan Orofz-orfzágból, hogy itt a'
Jésuiták Szerzete a' *Moskai* Pátriárkhának óltalma
alatt napról napra nevededik — és ezek az Orofz
Tsászárnétól szemlátomást gyámolgottatnak. A' Pé-
tersburgban lévő Spanyol Követ panaszolt ezek-e-
ránt a' Tsászárné előtt, de femmi eleget tehető fe-
leletet nem nyert magának. Itt ezen Birodalomban
már alkalmasint meg-vagynak fogova, ha meg-ne-
vedekhetnek és magot teremhetnek, bizonyoson bé-
vetik még idővel Európának edgyik részit magok-
kal és teremni fognak. Az éfz és az erő mindent
meg-gyöznek.

Pomáz 18-dik *Dec.* Ama nagy hírű vitéz Ka-
pitány *Brádi* Ur; ki már mind a' külső, mind a'
belső Ujság Levélekben el-temettetett vala, minek-
utánna egynéhány izben magát olly ditsőségesen
vifelte, és a' *Novi* östromában karján lábán febeket,
mellyére pedig a' Vitézek' arany keresztjét nyerte
vólna, mái napon arany keresztjével edgyütt a' *Po-
mázi* Inspectornál, mint leg-kedvesebb Barátjánál,
nem tsak életben, hanem kívánt friss egétségben je-
lent-meg. Egy igaz szívű Barátnak leg-kedvesebb
Baráttjának közönséges holt hira után való egéssé-
ges véletlen meg-érkezése mely ki-mondhatatlan örö-
met okozzan — azt tsak érzeni, de ki-mondani nem
lehet. — Ama jeles és Vitéz Hazafi Hadnagy *Gofz-*

toni László Urnak (kinek tüdője kerefztül lövetett, és 4 oldal-tsontjai romlottanak-öfzve) élete meg-ma-radásáról bizottnak az Orvasók. — A' *Vurmzer* Ser-gétől kemény febben lévő *Czigány* Kapitány és Had-nagy *Metkó* Urak-is vefzedelmen kívül vagynak, és minél hamarább meg-gyógyúlnak. — A' N. M. K. Teflörző Seregnél vólt Kapitány *Dániel* Ur, ki most az ellenség előtt álló Sergeknél szolgál, Májorra tétetett.

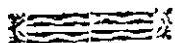
Lengyel-orfzdg.

A' Varfóból jött utófló Levelek erőfsen bizo-nyítják, hogy a' Prufzfzus gyámolhoz támofzkadott Lengyelek Prufzfziához, azok pedig, kik ezekkel edgyet nem érthetnek a' Portához ragafzkodnak — és a' Politikusok' ítélete-fzerint, ezeknek a' jelen-való efszendőben nagy Perek fog le-folyni — és — de — mindazonáltal. — Midőn én némely mostoni környül-állásokról gondolkodnám, egy *Mefc* juta e-fzembe t. i. Egy Kertész azon panafzolkodik egykor a' maga Ura előtt, hogy egy nyúl tanúlt a' Kertbe, ki minden Veteménnyit meg-fzokta enni. Jól van! mond az Ur, én majd meg-fzabaditlak tégedet ezen nyúltól — Várj nyúl! rövid órán ördögöt fogsz! Mi lefzfz belőlle? A' Kert' Gazdája flintát akafzt a' nyakába, 36 vadász kutyát és 3 Jágert maga mellé véfzen — 's vadászni kezdik a' Kertben a' nyúlat. A' nyúlnak orrába hat a' Sáfrány illatja — fzalad minden-felé — a' kutyák és Jágerek utánna; nem kedvez edgyik-is sem Salátának, sem árti-tso-kának, sem káposztának, murak, peter'fejem, vagy répá-

répának — mindent öszve-tapodnak — végre a' nyúl egy kert-jukon kereftül el-szalad a' kertből. Ekkor hivatja a' Kert Ura a' Kertészt és jelenti néki, hogy a' nyúl a' kertből el-üldeztetett, mint a' Nagy Vezér a' Bánátból. — Meg-járja a' Kertész az egész kertet — 's vakarni kezdi a' füle tövit — Na! így szól: a' nyúl ugyan el-szaladott; de Te Uram — Ti Jáger és Kutya Uramék nagyobbban meg-dolgoztátok a' Kertemet, mint a' nyúl száz esztendő alatt meg-dolgozhatta volna. Az Ur ezt feleli rá: tsinállyátok-bé azt a' jukot, mellyen a' nyúl ki-szaladott — nem fog többé bé-búvni — Notabéne! Nem ez a' nyúl; de bé ennek a' maradvánnya! *Qui habet aures audiendi, audiat!* Ki légyen itt a' Kertész — a' Gazda és a' nyúl? gondolkozzék ki-ki rajta — ha tudni kívánnya.

A' Tsillag vizsgálóknak egy nevezetes jegyzések. Azon a' nagy üflökös tsillagról, melynek ezen 1789-dik esztendőben lejendő meg-jelenéséről már olly fok Ujság-írók emlékeztenek, a' Berlini Királyi Ég-vizsgáló azt jegyzette-meg az ezelőtt történt és írásban maradt példákból — hogy 1661-ben vala egy üstökös tsillag látható, mely azzal, a' mely 1532-tőben jelent vala-meg, hasanló útban járt — és így 129 esztendő alatt megint meg-fogná mutatni magát, az az: az idén. Ezen meg-jelenendő üflökös tsillagról némelyek igen fokot irnak; de mi akkor írjunk, mikor meg-jelenik; mert az ilyen dolgoknak szokások sokszor ki-maradni.

Megint szomorú véletlen történet! Éppen ebben a' pertzben vevék Györgyből egy Levelet, melynek el-

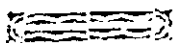
el-olvasásával az én érzékeny indulataimat meg-
nem tartoztathatám, hogy egy kedves Barátom Ha-
záját szerető eleven Lelkének meg-hidegedett árnyé-
kára göny-tseppeket ne-húllafsak. T. T. Szeretők
Nagy István Uram a' Györi Rész. Prédikátor, ki a'
mi Anyai nyelvünknek gyarapodásában éjjeli nap-
pali szorgalmatofsággal munkálódik vala, ezen Új-
esztendőnek 4-dik éjtzakáján, 2 hetekig tartott for-
ró-nyavallyája után meg-hólt. — Az ezen T. T. Ur
által ki-adott 's adandó Magyar Könyvekre nézve
— Nevezetesen — A' Bibliabéli *Concordántzia*, mely-
is talám életének edgyik fítettő oka vala, — a'
vagy a' *Mutató Tábla* váltóinak valamennyire lehe-
tő vizafztaláfokra írhatjuk, hogy annak második
részét-is már jobbára ki-nyomtatatta, és 5 vagy 6
árkos helyével szinte egészfzen a' Sajtó alá el-ké-
szítette. — Ha volna valaki, a' ki ezen kedves volt
Barátomat úgy nézné, mint egy volt Helv. Vallá-
sú Prédikátort, az ellen *protestálok!* Ez egy min-
den Vallású Felebarátját személy vállagotás nélkül
egyenes szívvvel szerető, Hazája mellett buzgó, a-
nyai nyelvéért éjjeli nappali szorgalmatofságát fel-
áldazó Hazafi vala!

Erdélyben *M. Vásárhelyen* egy *Typografia* va-
gyon; van benne Deák, Német betű, Kalendáriom
jegy, lineák és mind az, valami a' nyomtatáshoz
szükséges 2 Sajtóval edgyütt. A' betű közél 20 má-
fa mind ujj, ha valakinek, az ahoz tartazó épüle-
tekkel edgyütt, árendába ki-venni kedve volna, je-
lentse magát itten az *Ebhát* nevű utzában az 674
Szám alatt Tek. Doktor *Mátyus István* Urnál.

Külömbb külömbbféle jeles történetek.

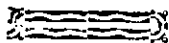
Ritka példa az, hogy egy Vezér annyira szerezte az ő katonáit, és olly módon gyönyörködjön ezeknek vitézi tselekedetein, mint *Ivurnzer* az ő győzödelmes Húzfárjait kedvelli. Ellenben kevés Sergek vagynak, a' kik olly érdemesek volnának arra. — Emlékezetes és méltó a' hir-adásra *Vurnzer* Generálnak a' Fő Hadnagy *Nájdorshoz* irt levele, melly a' *Tomásovetznél* történt ütközetet illeti, a' hol *Nájdorf* az ő maroknyi Húzfáraival nagy számu Törökséget meg-vert vala. Ezen történetet az Europai Ujság-írók többnyire meg-írták vólt; de mindynájan különböztek a dolognak elő-adásában, és tudtomra edgyik sem írta-meg vólta-képpen. Azon történetnél jelen-lévő és maga szemeivel látó hiteles Tudósító így tudósít arról; *Tomásovetzhez* érkezvén ütközetre jöttünk, de valamennyire későn. De bőven meg-írom a' dolgot, és külömben szólló hireknek ne adjon hitelt kegyelmed. Midőn a' Törökök *Vájszkirchenbe* bé-rohantak, *Lilien* Generálnak parantsoltatott, hogy a' Temesfen lévő hidakat és az élés-házakat elégefse, és az ő Seregével a' Temesfen által a' nagy Sereghez vonja magát. *Lilien* a' hidakat fel-gyújtatta, az-alatt hajókon álló hidak készítették, hogy a' hadi pogyáz a' Temesfen által-költöztesék. A' hid-mellé vóltak rendelve *Lasci* Regimentjétől 30 legények 1 Tisztel, és egy Kapitány 70 vadászokkal. Okt. 18-dikán egy-néhány Törökök jötenek, és a' vadászokkal tsatáztak. Hamar megint 700 Spáhi, vagy Török lovasok a' ködös időben a' Temesfen által-mentenek,

embe-

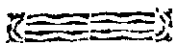
embereinket hátul kerülték, 30 vadászokat Kapitányokkal edgyütt, és *Lasci* Regimentbéli 23 legényeket a' Tisztjekkel egyetemben le-vágták. Egyébről nem gondolkozván viszfa akartanak térni. De Zemlinből útban valának a' Húzárok, a' kik a' nagy Sereghez útaztak. Az ő podjáfzok el-tévedvén a' Törökök kezébe került, a' kik mindent le-vágtak. Szerentsés dolgokon meg-részegülvén viszfa fietének. Szemközt jövéen egy Svadrom Húzárság, és a' sűrű köd miatt csak akkor vették észre a' Húzárok a' fok Törököket, midőn egymás előtt valának. A' Húzárok látván a' nagy erőt, meg-döbbenek rajta és viszfa-akartanak térni; de Fő Hadnagy *Nájdorf* bátran meg-szóllítja őket: „Viaim, ugymond, ha hátrálunk, minnyájan el-vezünk. „Egyéb nem kellettik. Ezek neki vágtatnak, a' Törökökből 30-at le-vágnak, fokat meg-sebesítenek és a' többit meg-szalasztják. — Ezt tselekedték egy maroknyi Húzárok, mit nem viszen véghez egy vagy több Regiment okos és bátor Tiszteknek vezérsége alatt! Méltán ditséretet érdemel tehát a' Fő Hadnagy *Nájdorf*, a' ki nyilvánóságos vefzedelemben az ő Húzárinak életét meg-tartotta. — Ezen történetnek meg-hallására írta valamár G. Gróf *Vurmzer Nájdorf* Urnak a' minap közölt Levelet.

Egy *Posonyi* Levélben a' többi közt ez iratik szóról szóra: Ide tekénts nem oda, itt a' lovas katoná, és pedig *Vurmzeré!* Tegnap válogatták-ki *Posonyban* a' lóra való legényeket a' földön futók közzül. E' volt bizva egy Húzárok Kapitányára; a' ki-is 300-nál többet ki-választott. De lesd-el édes Ötsém mitsoda tulajdonság kívántatott arra, hogy valaki

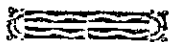

valaki alkalmasnak találtatván fel-vétefsen ezen válogatott jeles Vitézek Serege közé. A' leg-első kérdés-is a' vala: Tudsz-é Magyarúl? és ámbár más-ként leg-hellyesebb vólt-is, ha tsak ezen angyali nyelven nem mondotta: — — — nyisd - meg Uram; bé-tétették előtte az ajtót, és a' potséta mel-létt maradott. A' honnét mind Magyarokból áll, ki-vévén nyóltzat, a' kik Tót születésűek ugyan, de alkalmasint beszéllenek ök-is Magyarul, és még-kell jobban tanulni nékik. Vagynak itt öreg Hú-fzárok-is vagy 18-an; de olyanok mint a' földi-an-gyalok, kikkel-is eleget beszéllek. Nem sokára le-mennek Pestre, a' hol kardot, puskát, lovat kap-nak. „ — Eztet közlöm az Urral azért, mivel nem tsak ujságot foglal magában, hanem ítéletem-szerént az érzékeny Magyar szívet valamennyire látszatik örvendeztetni; és azért nem fogják unalommal ol-vasni a' Magyar Kurir' Érd. Olvasói.

Fő Hadnagy *Vukkásovits Fülöpnek* emlékezetes szép tselekedetei, melyeket a' mostani háborúban véghez vitt, nagyobbára esméretesek; de nintsen mindenek előtt tudva, hogy már fiatal korában ugy esmértette meg magát másokkal mint egy jeles ifjú, a' kiből valahára nagy ember válhat. Egy két törté-netet ifju korából elé-hozok az Érd. Olvasóknak gyönyörködtetésekre, és az említett Vitéznek ditsé-retére. Ezen mindeneknél szeretetben lévő fiatal Vi-téznak *Lelke* már az ő első virágában szépen ki-nyilt. — Az ifjú *Vukkásovits* Bétsben a' Kadétok' ne-velő házában vólt, a' hol Tudományokat és álla-potjához illendő Nemes gyakorlásokat tanúlt. Egy-
kor

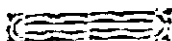

kor a' b6ldog6lt Kir6lyn6 b6-t6r a' nevend6kek h6z6ba, a' Tanit6kat 6s nevend6keket el6-hivatja, 6s leg-el6z6r ezt a' k6rd6st t6szi az El6lj6r6nak: Mellyik viseli mag6t leg-jobban ezek k6zz6l az 6n kedves Fiaim k6zz6l? A' felelet e' vala: Fels6ges Afzszony mindny6jan j6l viselik magokat, az ifj6 *Vuk6sf6vits* pedig leg-ink6bb f6rj6su m6dra. Ennekut6nna tudakoz6dik 6 Fels6ge az ifjus6gnak gyarapod6s6r6l a' Tudom6nyokban, 6s mindedgyik Tanit6t meg-k6rdez6, mellyik a' leg-jobbik 6s leg-szorgalmatosabb Tanul6 az 6 Tudom6ny6ban, 6s a' Fels6ges Afzszonymnak h6mul6s6ra a' feleletek mind *Vuk6sf6vits*-nak d6ts6ret6re szolg6ltanak. De, 6des *Vuk6sf6vits*om, mond6 a' Kir6lyn6 ny6jafs6n mosolyodv6n, mivel a' m6lys6ges Tudom6nyokkal annyira 6kel6ti mag6t, k6ts6g kiv6l a' lovagl6fs6l, hartzol6fs6l nem sokat gondol? — Ekkor el6-l6pnek a' t6ntz-lovagl6 6s bajnok-mesterek, bizonyitj6k 6 Fels6g6t arr6l, hogy ugyan ezekben a' gyakorlat6kban-is j6val meg-el6zi *Vuk6sf6vits* az 6 Tanul6-t6rfs6it. 6s h6t mindennek mestere, mond6 a' Fels6ges Afzszony, ez a' sz6p fiatal *Dalmata*! Ugy bizony, szeretn6m l6tni mik6nt hartzol, vegye-el6 a' kotzperdet. — Azonnal hozat6tnak k6t kotzperdek, 6s *Vuk6sf6vits*nak a' Kir6lyn6 jelen-l6t6ben a' bajnok-mesterrel v6lt mos6 dolga. A' millyen szelid tekintettel el6bb a' Kir6lyn6 el6tt 6llott; olly kem6nyen 6s vit6z6l n6ze, mid6n a' kotzperdet kez6hez vette 6s hartzra 6llott vala. — Viaskodott mintegy Orofzl6n fi6, 6s a' bajnok-mestert annyira meg-hevit6, hogy ez el-sz6gyenlette mag6t a' Kir6lyn6 el6tt. Ezut6n m6fok j6v6nek;

de *Vukkásovits*; egymás-tán meg-győzte őket. — —
Vukkásovits 12 aranyokat nyer, és a' Királyné el-me-
gyen; de 2 hét múlva ismét el-jő, *Vukkásovitsot* elő
hivatja. *Vukkásovits* jön — kitsiny szívé — és ret-
teg. — Ugy-é, monda mosolyogva a' kegyelmes Afz-
szony, el-veztette a' pénzt; nó hol a' pénz? *Vukkásovits*:
Felséges afzszonyom! botsánatot kérek, a' pénz nin-
tsen már nálam! A' Királyné: Neki ajándékoztam,
szabad akarajában állott arra fordítani a' mire a-
karta, tsak hogy rofzra ne költötte legyen! *Vukká-*
sovits: Engedje-meg Felséged, az én szegény Atyám-
nak küldöttem. — A' Királyné: Kitsoda a' te A-
tyád? — *Vukkásovits*: Az én Atyám Hadnagy volt,
Tifztségét le-tette, és most minden fizetés nélkül
nyomorúságban él Dalmátziában: azt véltem hogy
Felségednek kegyelmét jobbra nem fordíthatom,
mintha az én szegény nyomorúlt Atyámát segítem.
— Nemes fiú! monda a' meg-illetődött Királyné,
és tsudálkozált és Anyai-szerelmet mútattak az ő
szemei. Szaporán vegye-elé a' tentát, pennát, pa-
piroft, és írja azt a' mit mondok: — (A' Királyné
diktál és *Vukkásovits* ír) „Édes Atyám! Ezt a' Le-
velet, a' mellyet én írt irok, a' Királyné diktálja.
Az én magam viselése, szorgalmatofságom, és fő-
képpen az én szegény Atyámhoz való fiúi szerete-
tem annyira meg-tettzettenek a' Királynénak, hogy
Atyám Uram ezen órától fogva minden elztendőben
200 forint fizetést nyerni fog, és én éppen most is-
mét 24 aranyokat ajándékba kapok.“

Alig érkezett-meg *Vukkásovits* Bétsben; azonnal
el-híresedett az egész Városban *Vukkásovitsnak* jelen-
léte,

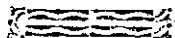

léte, és a' fokaság el-ment nézésére az ugy nevezett *Maltsáker Udvarba*, a' hol a' Vendég-házban *Vukáso-rits* tsendelsen ül vala; és meg-lem gondolá, hogy az ő kedvéért vagyon ottan annyi fok Nép; oly ditséretes szemérmetséggel bír.

Ezen alkalmatossággal nem mellőzhetem-el, hogy ennek a' vitéz és tudós Hazasinak, még egy jeles munkájáról emlékezetet ne tegyek. A' kereskedés és Magyar-ország örökké hasznát fogja venni azon országos útnak, mellyet *Vukáso-rits* Károlyvártól fogva Zengig épített vala, és a' melyről azt mondják, hogy párja nintsen Európában, mind erősségére, mind térségére, mind pedig arra nézve, hogy mind a' két részről árnyék-tartó-fák vagynak ültetve, és nem távol egymástól olly kútak vagynak, a' mellyek a' vizet magófsan fel-hányják. Ezeknél az el-fáradt útas meg-nyúghatik, és hives árnyékban meg-vidámíthatja el-lankadt tagjait.

Moldova. Jász Várofsából Dec. 1-ső napján.

Tíz napoktól fogva ifzonyú hideget szenvedünk, a' hó jó magófsan borította-bé a' földet; és mind azáltal *Románzov* Serege Tsütsoránál Sátorokban fekszik, és tolyó kementzéknél melegszik, a' mint ez-előtt meg-irtuk vala. *Románzov* nyóltz napoktól fogva ide váratik, és *Logofet* Rosznován meleg szobáiba várja a' Vezért. A' Görög Vallású Papok a' *Húft* Püspökkel edgyütt arra rendeltettek, hogy *Románzovnak* eleibe menjenek közöntésére; de nem tudván el-jövetelét, a' Pompa abban maradt. — A' mit előre mondottunk vala, az meg-történt.

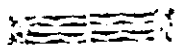

tént. *Kámenfzhi* Orosz Vezér *Gangurándl*, Benderhez 5 mértföldnyire a' Törökökkel és Tatárokkal meg-ütközött, 70 le-vágott és 27-tet el-fogott, a' kikből egynéhányan *Jáfsz* Várofsából hozattattak. Ezek közt volt egy Török, a' ki a' múlt nyáron *Jafsiban* egy Görög Kereskedővel irgalmatlanul bánt vala. A' Kereskedő rája esmervén tsúfosan meg-fzöllítja: Hát irgalmatlan kutya, vasban látlak tégedet! Hálá legyen az *Istennek*, a' ki bofszút állott rajtod! A' Török meg-nem indulván rajta, ezt feleli: Most keze-tekben és fogoly lántzaitok között vagyok, — — és mind azon kegyetlenséget el-követhetitek rajtam, mellyel én titeket üldöztem volna. — Az *Elmt* Serege *Ilusnál* körül belől fekszik. A' Romai Tsászári Sereg Románban és Nyámtzban vagy on tsendefségben.

Az Orosz Seregnél lévő Hertzeg *De Linnyhez* küldetéek ennek fia a' Tsászárnak Levelével, mellyből ki-tettzik a' Tsászárnak jó akarata mind a' két Hertzeghez. A' többi közt ezekkel a' szavakkal él: Kedvelsebb és jobb Követet nem küldhettem volna kegyelmedhez, mint saját fijasát. Ennél jobb úti-társot sem találhatott volna. Siettesse kegyelmed az ő útját, hogy mennél előbb Bétsbe érkezhessen.

Bétsből. Ő Felsege a' Tsászár betegeskedik, és a' mint hirlelik Olasz-országba fog menni, hogy előbbeni egészséget a' jó Olasz-feredőkben helyre-állíthassa.

Pesten Dec. 30. dikán. Pest és Buda Városoknak szép Rend tartási között, emlékezetes az, hogy a' Dunán által a' jegen világosító lámpások vagynak éjtzakán ki-rakva a' járt útnak mind a' két-felén,

A' hideg meg-járta a' mi földünket, és keménye forgatja magát a' tél. A' múlt éjtzakán leg-erősebb volt a' hideg. Jóllehet a' szán út meg-likődött; mindazáltal eddig kevesen szánkáznak, hihetőképpen azért, mivel jobban gyönyötködnek a' meleg szobában, mint ezen fagyos vigszágban. — Jóllehet Országunkban mindenütt jó dolgok volt a' Török raboknak, még-is a' Peelli múlatsról leg-inkább emlékezni fognak. Mind az Uri-személyek, mind a' köz-emberek nyájafan és emberségesen bántak ezekkel. Vóltanak ugyan elegen, a' kik nagyon nehezteltek, hogy illy kegyelmesen bánnak a' Pogány rabokkal; de az értelmesek meg-gondolván, hogy ezen nyájasságnak valahára kivánt fogantja lehet, helyben hagyták, és nem mint rabokat, hanem mint szerentséltlen ember-társokat ugy tekintették ezeket. Azért dicséretre méltó némely Fő Rendű Uri személyeknek parkodások, hogy ezen pallérozatlan nemzetet meggyőzzék arról, hogy a' szelidség és nyájasság sokkal több örömet okoz, mint ama vad durvaság. — A' mint már a' mi Levelünkben tudva vagyon, hogy bántanak velek több méltóságok.

Indófitás.

A' kinek egy olly született Frantzia Mesterre vagyon, szüksége, ki Németül, Olaszúl, és Deákúl-is jól tud; hogy magyarázhat — a' *Magyar Kurirnál* jelentse magát.